

زندگی نامه

عزیز آریانفر در اکتبر سال 1959 (1338 ه. خ.) در شهر مزارشریف پا به گیتی نهاد. آموزش های نخستین را در شهر زادگاهش فرا گرفت. به سال 1987 آموزشگاه فنی تخنیکم نفت و گاز مزارشریف را به پایان رسانید.

آریانفر به سال 1979 شامل دانشکده زمین شناسی دانشگاه دولتی مسکو شد. در تابستان 1985 دانشگاه را به درجه ماستری پایان برد.

از ماه اگوست 1985 تا ماه می 1986 سرپرست مدیریت روابط فرهنگی و ارتباط خارجه کمیته دولتی (وزارت) طبع و نشر افغانستان بود. او در همین سال به عضویت انجمن نویسندگان افغانستان پذیرفته شد.

از ماه جون 1986 تا ماه فبروری 1989 در بنگاه های نشراتی «میر»، «رادوگاه» و «پروگرس» مسکو به عنوان سر ویراستار کار کرد و در ویرایش بیش از بیست اثر در زمینه های تاریخ، اقتصاد، گیتاشناسی، فلسفه، مسایل سیاسی و علوم طبیعی و فنی سهم گرفت. در همین سال ها بود که به مسایل اقتصادی دلچسپی گرفت و با شماری از شرکت های خصوصی افغانی همکار شد.

او به سال 1989 در شهر فرانکفورت آلمان پناهگزين شد. از سال 1989 تا پایان 1990 به آموزش زبان آلمانی پرداخت و به سال 1991 دو باره به روسیه برگشت و تا پایان 1992 در انستیتوت اقتصاد جهانی وابسته به اکادمی علوم سیبیری روی رساله دکترا در زمینه «اقتصاد بازار آزاد در اوضاع معاصر و نقش آن در آینده آسیای میانه و افغانستان در پیوند با بهره برداری از خاستگاه های نفت و گاز در جمهوری های تازه به استقلال رسیده و گرایش های نوین اقتصادی» زیر نظر پروفیسور فریدمان کار کرد مگر شوربختانه نتوانست به دلیل دگرگون شدن اوضاع سیاسی در آسیای میانه آن را به پایان برد.

از اواخر 1992 تا پایان 1995 مدت چهار سال در یک شرکت مشورتی آلمانی در فرانکفورت کار کرد و در شماری از سیمینارهای اقتصادی، منجمنت و ادمیستراسیون در باره شوروی پیشین اشتراک ورزید. همچنان در کار چند پروژه بازسازی و نوسازی در روسیه سهم گرفت.

آریانفر از 1996 به این سو، سرگرم پژوهش در زمینه تاریخ دیپلماسی افغانستان، ایران، آسیای میانه و روسیه است. او تا کنون سیزده اثر در زمینه تاریخ افغانستان، چهار اثر در باره تاریخ ایران، یک اثر در باره آسیای میانه، سه اثر در زمینه ادبیات و دو اثر در زمینه زمین شناسی (جمعا بیست و سه اثر در نزدیک به 7000 صفحه) را ترجمه و چاپ نموده است.

او همچنان در سال های دهه هشتاد سده بیستم در چند پروژه تدوین فرهنگ روسی به دری از جمله فرهنگ واژه های فنی روسی به دری سهم گرفته است.

گذشته از این ها، وی شانزده اثر را در سیمای «مجموعه مقالات» در نزدیک به 8000 صفحه تالیف نموده است و هفت اثر دیگر را در 3600 صفحه گرد آوری و نشر نموده است.

آریانفر از ماه جون 2003 تا ماه اکتبر 2006 در سمت رییس مرکز مطالعات استراتژیژیک وزارت امور خارجه کار کرده است. طی این مدت، وی انستیتوت دیپلوماسی وزارت خارجه را بازسازی و نوسازی و مرکز مطالعات استراتژیژیک را پی ریزی نمود. در همین مدت، او ده اثر را در زمینه مسایل سیاسی ویرایش و چاپ نمود و مجله یی را به نام «فصلنامه مطالعات استراتژیژیک» در دوازده شماره، در 1500 صفحه به چاپ رسانید.

در همین سال ها، پروژه های تحقیقی یی زیر نظر او به نام های «نقش کشورهای منطقه در تامین امنیت، ثبات و بازسازی افغانستان»، «نقش کشورهای اروپایی در تامین امنیت، ثبات و بازسازی در افغانستان» و «نقش افغانستان در سازمان های همکاری اقتصادی منطقه یی» به کمک بنیاد «هانس زایدل» جمهوری فدرال آلمان پیش برده شد که در چهارچوب این پروژه ها، ده ها سیمینار و کنفرانس علمی- اکادمیک در مرکز مطالعات استراتژیژیک وزارت امور خارجه با اشتراک دانشمندان داخلی و خارجی سازماندهی و برگزار گردید. او همین گونه، جلسات درسی یی در انستیتوت دیپلماسی وزارت خارجه برای دیپلمات های جوان داشته است.

همچنان در همین چهارچوب، در ماه اپریل 2006 به ابتکار او کنفرانس بین المللی یی در تالار کنفرانس های بین المللی وزارت امور خارجه با

اشتراک دانشمندان پانزده کشور منطقه برگزار گردید.

آریانفر تا کنون سخنرانی‌های بسیاری در زمینه‌های مسایل افغانستان و منطقه در شهرهای مسکو (از جمله در 2004 در سی و هفتمین کنگره جهانی خاورشناسان)، نوواسیبیرسک و کیمرووا (در روسیه)، تاشکنت (در ازبیکستان)، دوشنبه (تاجیکستان)، بشکیک (در قرقیزستان)، آستانه و آلماتی (قزاقستان) و همچنان در «خانه فرهنگ روسیه» در فرانکفورت (جمهوری فدرال آلمان)، استانبول و آنکارا (ترکیه) و نیز لندن (در انگلستان) و برکلی (در امریکا) ایراد نموده و در بسیاری از کنفرانس‌های ملی و بین‌المللی به ویژه در ایران، قزاقستان، ازبیکستان، قرغیزستان، آلمان، ترکیه، امارات متحده و روسیه به نمایندگی از افغانستان اشتراک و سخنرانی نموده و ریاست بسیاری از هیات‌های علمی و رسمی کشور را به عهده داشته است.

آریانفر به هیچ حزب و گروه سیاسی پیوند ندارد.

وی از 2006 تا 2009 به سمت سفیر کبیر و نماینده فوق‌العاده ج. ا. ا. در قزاقستان کار می‌کرد.

در سال 2006 در پژوهشکده خاورشناسی پژوهشگاه علوم جمهوری قزاقستان در شهر آلماتی ثبت‌نام و زیر نظر بانو پروفیسور داکتر مروارید ابو سعیدووا - رییس پژوهشکده آغاز به کار روی رساله دکتری زیر نام «افغانستان در پهنه سیاست‌های جهانی در سده‌های نهم و بیستم» نمود (که نافرجام ماند).

وی در سال 2011 زیر نظر پروفیسور داکتر سیف‌الله صفر، سرگرم کار روی رساله دکتری در پژوهشکده مطالعات راهبردی ریاست جمهوری تاجیکستان گردید.

آثار

ترجمه ها:

- 1- زمین شناسی برای همه، گروهی از دانشمندان روسی، بنگاه انتشارات «میر»، مسکو، 1980، در 215 صفحه
- 2- خاستگاه های نفت و گاز، گروهی از دانشمندان روسی، انتشارات «میر»، مسکو، 1984، در 345 صفحه
- 3- آسمان پر ستاره (برای کودکان و نوجوانان)، یفریم لویتان، بنگاه انتشارات «رادوگا»، (رنگین کمان)، مسکو، 1985، در 200 صفحه
- 4- مرغزار پاک (داستانی برای نوجوانان)، مسکو، انتشارات «رادوگا» (رنگین کمان)، 1986، در 50 صفحه
- 5- ارتش سرخ در افغانستان، بوریس گرومف-فرمانده ارتش سرخ در افغانستان و بعدها معاون وزیر دفاع روسیه و کنون استاندار مسکو، چاپ دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه ایران، تهران، 1996، در 232 صفحه
- 6- افغانستان پس از بازگشت سپاهیان شوروی، ارتشبد محمود قاریف- مشاور ارشد نظامی داکتر نجیب، و بعدها رییس اکادمی علوم نظامی روسیه، کلن، 1997، در 208 صفحه
- 7- توفان در افغانستان (در دو جلد)، الکساندر لیاخفسکی، فرانکفورت، 1998، در 737 صفحه
- 8- افغانستان مسایل جنگ و صلح، نوشته گروهی از دانشمندان روسی از دانشسرای خاورشناسی فرهنگستان علوم روسیه، زیر نظر پروفیسور داویدف، چاپ «نشراندیشه»، تهران، 1378، در 232 صفحه
- 9- جنگ در افغانستان، نوشته گروهی از استادان دانشسرای تاریخ نظامی روسیه، زیر نظر پیکف، انتشارات «میوند»، پیشاور، 2000، در 343 صفحه
- 10- خاور و باختر، (مجموعه مقالات ادبی)، نوشته گروهی از دانشمندان روسی از دانشسرای خاورشناسی فرهنگستان علوم روسیه،

- انتشارات «میوند» پیشاور، 2000، در 135 صفحه
- 11- در پشت پرده های جنگ افغانستان، نوشته الکساندر مایوروف- مشاور ارشد نظامی رییس جمهور ببرک کارمل، انتشارات «پامیر»، دهلی نو، 2001، در 233 صفحه
- 12- شوروی ها و همسایه های جنوبی شان: ایران و افغانستان (در سال های 1917-9 (193) نوشته پروفیسور میخائیل ولودارسکی، انتشارات «پامیر»، دهلی نو، 2001، در 256 صفحه
- 13- افغانستان در منگنه جیوپولیتیک، و. پلاستون، و. اندریانف، انتشارات «میوند»، پیشاور، 2001، در 160 صفحه
- 14- تجاوز بی آزمانه (پیرامون تجاوز شوروی بر ایران و بخارا)، پروفیسور دکتر موسی پارسیدس- استاد بازنشسته تاریخ در دانشکده کشورهای آسیا و افریقا وابسته به دانشگاه مسکو، انتشارات «میوند»، پیشاور، 2000، در 290 صفحه
- 15- روسیه و خاور، نوشته گروهی از دانشمندان روسی از دانشکده مطالعات آسیایی دانشگاه سان پتربورگ، انتشارات «میوند»، کابل، 2003، در 187 صفحه
- 16- ناگفته هایی در باره کتاب «تذکر الانقلاب»، نوشته ملا فیض محمد کاتب هزاره، انتشارات «میوند»، کابل، 2006، در 117 صفحه
- 17- رازهای سر به مهر تاریخ دیپلماسی افغانستان، نوشته گروهی از دانشمندان روسی، انتشارات «کاوه»، کلن، 2010، در 240 صفحه
- 18- نبرد افغانی استالین (سیاست قدرت های بزرگ در افغانستان و قبایل پشتون)، نوشته پروفیسور داکتر یوری تیخانف- استاد دانشگاه لیپیتسک، انتشارات «کاوه»، کلن، 2012، در 800 صفحه
- 19- دولت و اپوزیسیون در افغانستان، داکتر ولادیمیر بویکو، انتشارات «کاوه»، کلن، 2012، در 350 صفحه

- 20- مبارزات مردم افغانستان در راه استقلال، داکتر مراد بابا خواجه یف، مسکو، 1959، انتشارات «کاو» ، کلن، 2011 در 232 صفحه.
- 21- خاستگاه و پرورشگاه تاجیک ها، داکتر الکساندر شیشف، المآتی، 2006، آماده چاپ در 200 صفحه.
- 22- خاوران، ایران و توران در سپیده دم تاریخ، گروهی از دانشمندان روسی، در 1000 صفحه (از جمله نزدیک به 500 ص ترجمه) آماده چاپ.
23. **تاریخسازی ها، افسانه پردازی ها، یاوه سرایی ها و ژاژخایی ها در باره «نیاکان کبیر» و پیشینه چندهزارساله تاریخی کشورهای تورکی زبان در آسیای میانه و قفقاز، نوشته گروهی از دانشمندان روسی ، در 250 ص. آماده چاپ**

بیست و سه اثر در 6750 صفحه (با احتساب ترجمه های پراکنده 7000 صفحه) از جمله 20 اثر چاپ شده

نوشته ها :

- 1- گزیده داستان های کوتاه، انتشارات «میوند»، کابل، 2006، در 256 صفحه
- 2- افغانستان به کجا می رود؟ (مجموعه سخنرانی ها در اروپا و امریکا)، کابل، 2003 ، در 520 صفحه
- 3- افغانستان بر سر دو راهی، مجموعه سخنرانی ها، کابل، ، 2005 ، در 173 صفحه
- 4- افغانستان در چنبر گردباد سهمگین تاریخ، مجموعه سخنرانی ها، کابل، 2006، در 182 صفحه
- 5- ابرهای آشفته و سیاه بر فراز آسمان افغانستان، مجموعه سخنرانی ها، انتشارات کاوه، کلن، 2010، در 386 صفحه
- 6- افغانستان- سیاهچاله ناشناخته جیوپولیتیک در کهکشان ناپیدای سیاست های جهانی (ناتو درگورستان ابر قدرت ها)، مجموعه سخنرانی ها، انتشارات «میوند» کابل، 2012 در 500 صفحه

- 7- روندهای همگرایی در گستره متاجیوپولیتیکی
اروآسیای میانه بزرگ و گستره ایرانستان، آماده
چاپ در 262 صفحه
- 8- **ایران، آریانا و خراسان: زمینه های تاریخی-**
گیتاشناختی گستره ایرانستان (افغانستان،
ایران، پاکستان، آسیای میانه و قفقاز و
کردستان)، در 350 صفحه آماده چاپ
- 9- جایگاه ناپیدای افغانستان در پهنه سیاست
های جهانی، آماده چاپ در 500 صفحه
- 10- لحظه های از یاد رفته تاریخ سیاسی و
دیپلماسی افغانستان (نگاه دیگر به تاریخ کشور)
جلد نخست در 300 صفحه، آماده چاپ
- 11- نگاه توصیفی به: پرونده مختومه «دیورند» و
مساله نامنهاد «پشتونستان» از منظر «رئال
پولیتیک»، در 400 ص.، آماده چاپ
- 12- خاوران، ایران و توران در سپیده دم تاریخ-
در 1000 صفحه، آماده چاپ
- 13- ریشه های ناکامی و شکست پروژه های ملت
سازی و دولت سازی در افغانستان، در 500 صفحه،
آماده چاپ
- 14- نگاهی به رنگین کمان سپهر سیاسی
افغانستان، در 1000 صفحه، آماده چاپ
15. کشوردارانی که باید سر از نو شناخت: نگاه
دیگر به دوره های شاه امان الله خان و امیر
حبیب الله کلکانی (بازشناسی «زیر نهاد»
(ماتریکس) بازی بزرگ در سه دهه نخست سده
بیستم)، 500 صفحه آماده چاپ
16. خاستگاه و ریشه های زبان چند کانونی و
سنتزی (آمیزه یی) پارسی دری در 1000 برگ.

شانزده اثر در بیش از به هشت هزار صفحه

آثار گردآوری و تدوین شده:

- 1- نقش کشورهای منطقه در تامین امنیت، ثبات و
بازسازی افغانستان (مجموعه مقالات)، کابل،
2006، در 410 صفحه

- 2- افغانستان و جهان (مجموعه مقالات اطلاعاتی)،
کابل، 2005، در 600 صفحه
- 3- دیورند: «پایان خط» نزدیک می شود، گزیده
مقالات گرد آوری شده، انتشارات «کاوه»،
کلن، 2009، در 320 صفحه

سه اثر در 1130 صفحه

- کتاب ها و کتابواره های آگاهی بخش انترنتی:
- 1- آذرخی در سپهر شبستان، گزیده مقالات گرد
آوری شده از شبکه های انترنتی، 2006
- 2- چراغی فرا راه آیندگان، گزیده مقالات گرد
آوری شده از شبکه های انترنتی، 2008
- 3- کتابواره آگاهی بخش انترنتی، دیدگاه ها و
برداشت ها، پخش شده از کهکشان انترنتی، در 250
صفحه، انتشارات کاوه، کلن، 2013.

سه اثر در بیش از 2500 صفحه

ویرایش آثار:

سی عنوان کتاب در بیش از ده هزار صفحه، از
جمله بیست اثر در بنگاه های پروگرس، میر و
رادوگا در مسکو و ده اثر در بنگاه انتشارات
مرکز مطالعات استراتیژیک وزارت خارجه
افغانستان در کابل

اهتمام در چاپ آثار:

اهتمام در چاپ پنج عنوان کتاب، از جمله دو اثر
به زبان انگلیسی در 300 صفحه، و سه اثر مهم در
تاریخ دیپلماسی کشور:

- 1- کشور شاهی افغانستان و ایالات متحده، لیون و
لیلا پولادا، ترجمه استاد داکتر پنجشیری، کابل،
2005، در 375 صفحه
- 2- تاریخ روابط سیاسی افغانستان، جلد نخست،
لودویک آدمک، ترجمه استاد زهما، انتشارات
پاییز، پاریس، 2005، در 284 صفحه

3- تاریخ روابط سیاسی افغانستان، جلد دوم، لودویک آدمک، ترجمه استاد صاحب زاده، انتشارات پاییز، پاریس، 2005، در 410 صفحه

پنج اثر در 1300 صفحه

نگارش و ویرایش مقالات در مجلات:
چاپ دوازده شماره مجله (فصلنامه مطالعات استراتژیک)

در 1500 صفحه

چاپ مقالات در نشریات پریودیک مختلف:
از جمله در افغانستان در شهرهای کابل و مزارشریف، ایران، روسیه، قزاقستان، قرغیزستان، امریکا، انگلستان و آلمان.
در 500 صفحه

جمعاً نود اثر در نزدیک به 30500 صفحه (از جمله 78 اثر چاپ شده، 10 اثر آماده چاپ و دو اثر بخش شده در اینترنت)

آثار زیر کار:

1- از سینکیانگ تا خراسان: تاریخ مهاجران آسیای میانه، داکتر کمال عبدالله یف، زیر ترجمه

2- سیر تاریخی ریختیابی سیمای روسیه در افغانستان، داکتر ویکتور کارگون، زیر ترجمه

3- پدیدآیی پاکستان و مساله پشتون، داکتر پانیچکین، زیر ترجمه

4- شکست تجاوز بریتانیا در افغانستان، داکتر خالفین، زیر ترجمه

5- دولت کیرپاند (پادشاهی دودمان کوشانی)، داکتر گوزل محی الدینوا، دوشنبه، زیر ترجمه

- 6- صادق هدایت: سوشیانیسی که پس از مرگ به دنیا آمد، پروفیسور دانیال کمیسارف، زیر ترجمه
- 7- بازی بزرگ، الکساندر لیاخفسکی، زیر ترجمه
- 8- حزب دمکراتیک خلق بر اریکه قدرت، داکتر سیلینکین، در دو جلد، دوره های تره کی-امین و کارمل، زیر ترجمه
- 9- لحظه های از یاد رفته تاریخ سیاسی و دیپلماسی افغانستان (نگاه دیگر به تاریخ کشور) جلد دوم، در دست نگارش
- 10- لحظه های از یاد رفته تاریخ سیاسی و دیپلماسی افغانستان (نگاه دیگر به تاریخ کشور) جلد سوم، در دست نگارش
- 11- دولت یفتلی و نقش آن در تاریخ آسیای مرکزی، داکتر معروف عیسی محمدف، دوشنبه، 2012 در 300 صفحه، زیر ترجمه
- 12- تاریخ امارت بخار (نیمه دوم سده هشتم و میانه های سده نهم میلادی)، اسماعیلوا، خجند، 2005، در 295 صفحه، زیر ترجمه
- 13- سردار محمد داوود خان- صدر اعظم افغانستان، داکتر سمیع پویا- 500 صفحه
- 1- «دولت ها و توده های [باشنده] دشت های اروآسیا: «از عهد باستان تا کنون» نوشته پروفیسور داکتر سرگی کلیاشتورنی و پروفیسور داکتر تورسون سلطائف در 500 برگ زیر ترجمه
- جمعا 5500 صفحه که قسما در تارنمای کانون مطالعات و پژوهش های افغانستان پخش شده است. مجموع نوشته ها:
- آثار آقای آریانفر از نگاه حجم کار (30500 صفحه نشر شده و 6000 صفحه زیر کار، جمعا 37000 صفحه) در افغانستان ریکورد به شمار می رود.